

Sivistyslautakunnan lausunto vesiliikuntakeskuksesta

536/12.04/2016

Sivistyslautakunta 17.05.2022 § 129

Mäntsälän uimahallihanketta on käsitelty kunnassa jo useiden vuosikymmenien ajan. Nykyisen hankesuunnitelman (liite 1) teko käynnistyi kuntalaisaloitteesta, jota kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 12.5.2014 ja lähetti aloitteen teknisen toimialan valmistettavaksi. Kuntalaisaloitetta käsiteltiin teknisessä lautakunnassa 5.8.2014. Teknisen johtajan päätösesityksessä mainittiin, että suunnittelun käynnistäminen voidaan aloittaa aikaisintaan vuonna 2019 johtuen kunnan suurista investointitarpeista vuosille 2015–18.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 21.5.2018 jatkaa uimahallihankkeen toteutuksen valmistelua. Osana hankesuunnitelmatyötä pyydettiin lausuntoja eri tahoilta ja lisäksi suoritettiin kuntalaiskysely (liite 2). Kunnanvaltuusto on tehnyt välilinjauksen hankesuunnitelmasta 22.10.2018 ja päättänyt tilaohjelmasta.

Hankesuunnittelua jatkettiin toukokuussa 2021. Tekninen ja elinvoimapalvelut pyysivät 20.4.2022 lausuntoa Vesiliikuntakeskuksen hankesuunnitelmasta 30.5.2022 mennessä kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston päätöksentekoa varten:

- kuntakehityslautakunnalta
- sivistyslautakunnalta
- hyvinvointilautakunnalta
- nuorisovaltuustolta
- ikäihmisten neuvostolta
- vammaisneuvostolta

Hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta toteavat lausuntonaan seuraavaa:

Lautakunnat kannattavat vesiliikuntakeskuksen rakentamista. Vesiliikunnalla tiedetään olevan useita terveyshyötyjä ja kuntoilumuotona se soveltuu lähes kaikille uimataitoisille. Vesiliikunta parantaa hengitys- ja verenkiertoelimistön kuntoa, lihaskestävyyttä, nivelten liikkuvuutta ja auttaa palautumisessa. Vesiliikunnassa veden noste helpottaa liikkeitä eikä tuki- ja liikuntaelimestöön kohdistu iskuja. Vesiliikunta on myös suhteellisen edullinen harrastus ja näin ollen sen voidaan nähdä edistävän kuntalaisten yhdenvertaisuutta.

Vesiliikuntakeskuksen hankesuunnitelmassa on rakennuspaikan valinnan osalta kuvattu tekniset ja toiminnalliset seikat, joissa on osin otettu huomioon aiemmat vesiliikuntakeskuksesta annetut lausunnot (liite 2).

Lautakunnat katsovat, että hankesuunnitelmassa on huomioitu hyvin rakennuksen ja pihan käyttöturvallisuus, sisäänkäynnin esteettömyys ja turvallisuus, saattoliikenne ja odotuspaikat sekä toive kahviosta.

Lautakunnat kannattavat hankesuunnitelman mukaisia pysäköintialueita ja polkupyöräkatosta. Lautakunnan katsovat, että myös muut kuin yksityisautoilijat on huomioitu kiitettävästi vesiliikuntakeskuksen sijaitessa keskeisellä paikalla muiden urheilu-, virkistys- ja julkisten palvelujen välittömässä läheisyydessä, johon on helppo kulkea julkisin liikennevälinein, jalan tai polkupyörällä. Pysäköinnin osalta pidetään tärkeänä vammaisneuvoston aiemman lausunnon mukaista riittävää määrää (4-5 kpl) liikuntaesteisten pysäköintipaikkoja.

Allastilojen asianmukainen varustelu ja hankesuunnitelman toteuttaminen siten, että tilat soveltuvat kaikille käyttäjäryhmille esteettömyyden, valaistuksen, materiaalien, akustisten elementtien, värien ja kontrastien ja turvallisuuden näkökulmasta nähdään erittäin tärkeänä.

Toiminnallisuuden ja jonottamisen näkökulmasta lautakunnat katsovat, että liukumäen ja hyppytornin portaita ei tule yhdistää, vaan molempiin tulee olla omat portaikkonsa. Kahluualtaaseen toivotaan alle 6-vuotiaille lapsille sopivaa liukumäkeä. Lainattavien kellukkeiden ja muiden lapsille suunnattujen välineiden tulisi sijaita opetusaltan ja kahluualtaan välittömässä läheisyydessä.

Erityisryhmille tarkoitettu pukuhuone- ja pesutila tulee olla sellaisille henkilöille tarkoitettu, jotka eivät erityisistä syistä voi käyttää yleisiä pukuhuone- ja pesutiloja. Allastiloissa käytettävien laina-apuvälineiden tulisi olla sijoitettuna pukutiloihin helposti saataville.

Lisäksi lautakunnat katsovat, että pesuhuoneiden sijaan wc-tilat tulisi sijoittaa pukuhuonetiloihin, jolloin wc:ssä käytäisiin lähtökohtaisesti jo ennen peseytymistä.

Aiemman lausuntopalautteen mukaisesti ("kuntosalia toivoi moni, mutta edustussaunaa ei kukaan"), lautakunnat eivät kannata edustussaunaosaston rakentamista. Edustussaunaosaston rakentamisen sijaan lautakunnat näkevät tärkeämpänä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen esimerkiksi laajentamalla kuntosalia edustussaunaosaston tiloihin.

Laadukas kuntosali lisäisi kuntalaisten hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta tarjoamalla asianmukaiset, laadukkaat, tilavat tilat ja turvalliset laitteet myös niille kuntalaisille, jotka eivät kustannusten vuoksi pysty käyttämään yksityisiä kuntosaleja. Lautakuntien mielestä vesiliikuntakeskuksen tilojen tulee olla tasavertaisesti kaikkien kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia ja hyvinvointia lisäävät.

Lautakunnat eivät kannata solariumin tarjoamista vesiliikuntakeskuksen tiloissa. Terveyskirjaston mukaan UV-säteilyyn liittyy suurentunut ihosyöpäriski. Solariumin tilalle ehdotetaan sijoitettavaksi esimerkiksi yksilölliseen liikuntaneuvontaan sopiva tila, jossa on huolehdittu myös riittävästä äänieristyksestä. Tämä palvelisi sekä fysioterapeuttien että liikunnanohjaajien asiakkaita.

Tavoitteena on, että vesiliikuntakeskus on auki 320-330 päivää vuodessa, 8-15 h/vrk. Toiminnan pyörittämisen kustannukset muodostuvat

pääsääntöisesti henkilöstökuluista yms. toiminnan pyörittämiseen liittyvistä menoista. Toisaalta huomioidaan käyttömaksuista saadut tulot.

Sivistyslautakunta korostaa, että jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota vesiliikuntakeskuksen liikennesuunnitteluun, jotta käyttäjien turvallinen liikkuminen alueella toteutuu. Pienten lasten opetuksen näkökulmasta on myös tärkeä huomioida, että allastilassa on ryhmien kokoontumispaikka, jossa pystytään antamaan ohjeita ja varmistamaan lasten oikea toiminta altailla.

Sivistyslautakunta korostaa uimahallin ennaltaehkäisevää merkitystä ja sitä, että vesiliikunta on erinomainen kuntoutusmuoto myös sellaisille henkilöille, joilla ei ole uimataitaa.

(Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Vuokko Leirimaa, sähköposti vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi, hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Malla Parkkonen, sähköposti malla.parkkonen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon vesiliikuntakeskuksen hankesuunnitelmasta Tekninen ja elinvoimapalveluille.

Käsittely:

Käsittelyn aikana palvelualuejohtaja muutti keskustelun perusteella esitystään seuraavasti:

Sivistyslautakunta antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon vesiliikuntakeskuksen hankesuunnitelmasta Tekninen ja elinvoimapalveluille. Lisäksi lautakunta tarkentaa lausunnossaan, että kuntosalin laajentamisen sijaan olisi hyvä harkita sen korvaamista opetus-/kerhotilalla, joka palvelisi käyttäjiä laajasti ja edistäisi uimaopetuksen toteuttamista.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä palvelualuejohtajan muutetun esityksen.

Liite 1. Hankesuunnitelmaraportti 31.12.2021

Liite 2. Hankesuunnitelmaraportin liitteet